

ČESKÁ BÁSEŇ

Z růže trn

27 minut

Fousy padají na dno umyvadla
jako Jehličí stříbrného smrku
po Vánocích

V zrcadle halloweenská maska
Kocourovi bliká mezi ušima
červený světýlko
Polský farář lomí rukama
za dveřma mého bytu
V televizi hraje
kreslená moucha ragby
Bublající bramboračka
se vydala z hrnce ke stropu
Už mi to zase začalo

xxx

Z růže trn upadl na zem
právě když zlomila se mi břitva
za oknem dopadla vločka na větev
červené kapky začaly zdobit dlažbu
ještě jsem zahlédl
jak jakémusi ptáčkovi upadl zobák
snad mu ho užítli motorovou pilou
nešikovný pes šlápl do rudé kaluže
v jiném okně začala maminka
krájet maso na řízky
zvony cinkaly nějaký nesmyslný čas
přestože farář byl na fotbale
zatuchlý pavouk dopíjel mi krev
moucha v pavučině u stropu
už totiž dávno dobzučela
v dálej cosi zadunělo
to srnka nešťastně uklouzla po náledí
a vrazila do dveří myslivny

M. Jilemnický

Literát Miroslav „Salám“ Jilemnický (*1973) se narodil v Městci Králové. Vystudoval poděbradské gymnázium. Krátce po revoluci působil v Lidových novinách jako technicko-hospodářský pracovník. Poté se stal hrobníkem a správcem hřbitova v Poděbradech. V 90. letech vystřídal řadu zaměstnání. V rámci civilní služby pracoval jako ošetřovatel v domově důchodců v Rožďalovicích na Nymbursku. Od roku 2004 je redaktorem, od podzimu 2017 šéfredaktorem Nymburského deníku. Píše na sociální síti blog krátkých Ranních pohovorů, které vede se svým kocourem Bohoušem. Ten je údajně převětelním spisovatelem Bohumila Hrabala. S autorským čtením vystupuje v Praze, Nymburce, Poděbradech i na undergroundových akcích na Magorově Vydrži. jn

Zelená je nová černá

ADAM JUNEK

Čas od času se vám tu přiznávám k vlastním malým neřestem (jen módním). Tak přidám další. Když jsem přetažený, mám tendenci impulzivně nakupovat na internetu. Lákadla skýtá svět sociálních sítí, pracující s našimi zájmy, až děsivě dost. A tuhle jsem v tom rozpoložení úplně vygumované hlavy bez rozmyslu vybíral nesčetně levné hadříky z Číny. I s vědomím toho, že mi dorazí něco trochu, nebo spíš hodně odlišného, než vidím na obrázku. Naštěstí jsem byl hodně nenasytný a plnil košík docela dlouho. To mi dalo čas se dobře zamyslet a říct si, že jedná ty věci až tak nutně nepotřebuju. A jednak jestli něco podobného chci, možná by to chtělo jeden kus, a pořádný. Zkrátka zahodil jsem ten virtuální košík. Ne vždy jsem ale dostatečně uvědomělý, takže ve skříni mám roztočivné poklady. Proč to píšu? Za chvíli pochopíte.

ČEKSTAJL

Čas od času vám tu také píšu, která barva je in. A že zrovna má dle bombastických prohlášení z módního světa nahradit černou a že se jí to nikdy nepodaří. Takže proč vám to zase cpu až do titulků? Protože tentokrát nejde tak úplně o barvu. Největší hráči fashion průmyslu se už nějaký ten rok snaží hrát na strunu zodpovědnosti vůči planetě a lidstvu. Tu se zavážou nepoužívat kožichy, tu zvyšují mzdy asijským šičkám, sem tam udělají kolekci z odstřížků. Tentokrát se do toho vrhli trochu podstatněji. V rámci víkendového summitu nejvyspělejších ekonomik světa G7 více než tři desítky největších módních domů odprezentovaly svou chartu pro zelenou módu. A nejde o plácnutí do vody na úrovni nejvyšší krejčoviny. Vedle gigantů luxusu, jako je Kering (zastřešuje třeba značky Gucci, Balenciaga nebo YSL), se připojily i firmy sázející na rychloobrátkové řetězce s módou, třeba Inditex (Zara nebo Massimo Dutti).

Sliby si laskavý čtenář domyslí. Recyklovatelné materiály na oblečení, odstřížení se od jednorázových plastových obalů při přepravě... Všechno, na co si vzpomenete. Samozřejmě vedle lásky k planetě jde i o velký byznys. Dorůstající generace stále častěji mluví o tom, jak je třeba chránit přírodu a jak je módní průmysl nezodpovědný. Protesty ekologických aktivistů jako Extinction Rebellion volají po zrušení týdenní módy v Londýně. Neustále se opakuje mantra, že módní průmysl je druhým v pořadí mezi odvětvími, která zatěžují prostředí nejvíce. A této nálepky se pozlátkový svět módy chce zbavit.

Signatáři si uvědomují, že svým krokem nespasí svět. Jak prohlásil francouzský miliardář a vládce Keringu François-Henri Pinault: „Možná nespěje-

Aktivisté z Extinction Rebellion bojují proti módnímu průmyslu již delší dobu. V rámci protestů proti londýnskému týdnu módy vynesli i kožichy z trávy. FOTO PROFIMEDIA

Tu se zavází nepoužívat kožichy, tu zvyšují mzdy šičkám, sem tam udělají kolekci z odstřížků. Teď se do toho vrhli krapet podstatněji.

”

me, ale rozhodně takto dosáhneme víc, než když nebudeme dělat nic.“ A šéf Burberry Marco Gobetti dodal: „Jedna firma samozřejmě globální environmentální problémy nevyřeší, síla je ve spolupráci.“ A právě pro tu spolupráci tak nějak potřebují tyto firmy i nás zákazníky. Tedy to, abychom častěji odložili naplněný až u virtuální, nebo skutečný košík. Vážně vás nechci nabádat, abyste se omezovali nebo nenakupovali v Číně. Jen se občas zamyslete, jestli je skutečně ten impulzivní nákup nutný – uleví se vaší skříni i vašemu svědomí, až nebudete koukat na sloupek nenošených triček.

Autor je redaktorem Seznam Zpráv

Stíny nad „africkým Singapurem“

ROBERT SCHUSTER

Ledko mohl být překvapený, když se na nedávném summitu skupiny sedmi nejvyspělejších ekonomik západního světa (G7) objevili představitelé čtyř afrických zemí, mezi nimi i Rwandy.

Se státem v centrální části Afriky si mnozí pořád ještě spojují občanskou válku a genocidu z roku 1994, při níž bylo zabito kolem milionu lidí a dalších 2,5 milionu bylo vyhnáno do okolních států.

Od té doby zažila Rwanda bouřlivý hospodářský rozvoj a začalo se o ní psát jako o „africkém Singapuru“. Od roku 2000, kdy stojí v čele státu prezident Paul Kagame, neklesl roční růst ekonomiky nikdy pod sedm procent. V roce 2008 zavlela vláda v někdejší belgické kolonii angličtinu jako výukový jazyk namísto do té doby užívané francouzštiny. Odůvodnila to očekávanými pozitivními dopady na hospodářství země. Svou roli ale sehrály i v té době napjaté vztahy s Francií, kde probíhalo vyšetřování příčin genocidy.

ORBIS UNUS

Za tu dobu také výrazně pokles podíl lidí žijících v absolutní chudobě pod čtyřicetiprocentní hranicí. Zkrátka Rwanda se stala symbolem „nové Afriky“, protože se dokázala osvobodit od tradičních neduhů kontinentu, k nimž patří války, korupce nebo celková stagnace.

Výměnou za to plynuly do Rwandy z Evropy každoročně miliardové sumy v podobě rozvojové pomoci. V posledních letech se ovšem začaly nad rwandským zázrakem objevovat stíny. Deník Financial Times upozornil, že vláda v Kigali zřejmě systematicky „přikrášlovala“ statistiky chudoby. O manipulacích s největší pravděpodobností věděli i zástupci Světové banky a britští poradci rwandské vlády.

A důvod? Pozitivní statistiky udržují přízeň západních dárců a pomáhají odvést pozornost od represí vůči oponentům vlády. Belgický politolog Filip Reynjens, který situaci ve Rwandě dlouhodobě sleduje, pro to má jednoduché vysvětlení: dárci i příjemci se vzájemně potřebují.

Ti kteří posílají peníze, chtějí mít pocit, že pomáhají, protistrana zase potřebuje hotovost, aby se udržela u kormidla.

POZITIVNÍ ZPRÁVY

Tereziánské Setkávání

Minulý týden se od pondělí do čtvrtka konalo v Tereziánské setkání především evropských studentů a muzikologů z USA, Izraele, Německa a Velké Británie. Setkávání, jak se akce jmenuje, pořádal již potřetí Institut tereziánských skladatelů (ITS) ve spolupráci s řadou organizací, nadací a velvyslanectví. Společným tématem byla hudba tereziánských skladatelů. Pro všechny jsou přínosem i diskuse s přeži-

všími pobytů v koncentračních táborech. Vloni vzpomínala paní Miša Vidláková, letos se studenty diskutovala Doris Grozdanovičová. Na koncertech pak zazněla hudba v provedení klavíristů a smyčcových trií – jedno z Chicaga, druhé z Brna, dětských sborů a také jsme byli svědky baletního vystoupení na hudbu Gideona Kleina, od jehož narození letos uplyne sto let.

Tipy a snímky do rubriky posílejte na pozitivnizpravy@lidovky.cz

Letošní Setkávání bylo opět věnováno odkazu tereziánských skladatelů FOTO ITS

POSLEDNÍ SLOVO

Ona

„A na co přesně ji potřebuješ? řekne Z. s podezřívavostí, kterou stíhá cokoli s ženským hlasem, co se objeví v mé přítomnosti.“

„Ježiš, je přece boží úplně,“ povídám, „uní všechno, rozsvítí světla, přečte mi maily, řekne mi, jak dlouho pojedou na Budějovic-kou.“

„Jo, jo?“

„No hele: hej, Google, how's the traffic to Budějovická?“

„Sorry, I couldn't find anything called ‚Buddha Whiskey‘.“

„Ty vole, to není možné, před chvílí to fungovalo. Hej, Google! How is the traffic on the way to Budejovicka?“

„Did you mean Bulgarian Spa?“

„Budějovická!!!“

„Video with scar?“

„Cancel and turn on the

lights.“ Světla se naštěstí rozsvítí. „No? Vidíš, rozsvítí.“

„Vidím,“ řekne Z. kysele. „A co přesně budeš dělat na Budějovický?“ Nemáme to lehké, my vyznavači nových technologií.

Když jsem řekl, že to snad proboha není důležité, protočť odešla do svých komnat, dočť netušila, že ji tam čeká další krabička s ženským hlasem, skrz kterou ji mohu navíc pomoci funkce broadcast oslovit, aniž bych musel jít po schodech nahoru. „Hej, Google, broadcast ‚Jeste se zlobis?‘“

Neodpověděla, přestože jí krabička srozumitelně a nahlas vysvětlila, jak to udělat. Já jsem pochopitelně zůstal u krabičky svojí a do dvou do rána na ni hulákal, ať rozsvítí světla, změní barvu na oranžovou a pustí mi rádio FM4.

Přemýšlím (ale to Z. neřekjte), jestli by se s ní nedalo žít, s tou

krabičkou. Je sice natvrdlá, nerozumí mi, ale když na ni třeba řvu (což neříkám, že dělám), nenaštve se, jen dotčeně řekne, že není třeba být hrubý, ale že můžu odeslat zpětnou vazbu. Frustruje mě zatím asi nejvíce z holek, se kterými jsem sdílel domácnost, ale zas se mnou pravděpodobně vydrží dlouho (prodloužil jsem si záruku), její smysl pro humor je diskutabilní a založený na nepřeložitelných slovních hříčkách („Which playing cards are best dancers? – The King and Queen of Clubs“), ale zase ví všechno na světě, naučila se můj hudební vkus (po dvou dnech už ví, že Mňága není Malaga), když jí řeknu, kam jsem si dal pas, pamatuje si to i za půl roku. A když jdu spát, šumí jako dešť, aby se mi lépe usínalo.

Navíc ta nedorozumění nemívají velké následky. Jasně, od doby,

co jsme spolu, je můj kalendář plný podivných zápisů (pondělí v devět večer Tomáš Apoštol, co jsem jí to asi řekl? Tomáš do postele? Tomáš na poštu?), ale nemohou se z nich rozvinout žádná vztahová drama. Kdyby se neukázalo, že si z nějakého důvodu myslí, že mám úplně stejný hlas jako kolega Tomáš, takže mu dovolila vkládat do mého kalendáře události jako „Mít sex, dvakrát“ na místě „Budějovická“, tak bych to s ní možná zkusil. Takhle ale místo toho budu řešit nedorozumění a na Budějovickou už pro jistotu nikdy v životě nepojedu.

TOMÁŠ BALDÝNSKÝ

